

Ilyen még nem volt

Már ötévesen föllép az olasz televízióban, nem sokkal később itthon és külföldön kisprímásként dirigálja a Száztagú cigányzenekart, döntős a Ki mit tud?-on és szerepel számos itthoni tévéműsorban. A Talentum Rajkózenekarában játszik, majd beiratkozik a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába. Ifjabb Horváth Béla mellékesen tavaly megnyer egy prímásversenyt és egy hegedűversenyt.

Oklevél: A IX. Szombathelyi Országos Koncz János Hegedűverseny - Horváth Béla részére, I.díj 1998. november 28-án. A zsűri elnöke: Kovács Dénes.

Saint-Saens Bevezetés és Rondó Capricciózó eljátszása után hatszor tapsolták vissza. Ezen a hegedűversenyen az a szokás, hogy mindig az előző évi nyertes nyitja a rendezvényt a Szombathelyi Szimfonikusokkal. Jövőre tehát ez a program már biztos Horváth Bélának.

Levél: Kedves fiatal hegedűs barátunk! Örömmel gratulálunk a szombathelyi IX. Országos Koncz János Hegedűversenyen elért szép eredményedhez. Az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezete különdíjasaként az 1999. év során nemzetközi bemutatkozásra adunk lehetőséget külföldi zenei táborban, kurzuson vagy ifjúsági versenyen való részvétel formájában.

Ösztöndíj: 30 ezer forint értékben, melyet a Mol Magyar Kőolaj- és Gázipari Rt. adományoz H.B. számára, aki a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában színvonalas tanulmányokat folytat.

– Ahogy a mellékelt ábra mutatja, mégsem mentél Bécsbe Sívó Józsefhez tanulni. Miért?

– Már kiskoromban tanulhattam volna kinn, de mindig volt egy kis rossz érzésem, hogy mi keresni valóm volna Bécsben, ha itthon is ugyanolyan jók a tanárok, mint ott. És nem kerül semmibe.

– A bécsi kurzus nagyon sokba került volna ösztöndíj nélkül – kapcsolódik be idősebb Horváth Béla, aki maga is zenész, klarinétos.

– Nekem még mindenhol tudnak újat mutatni – neveti el magát szerényen a fiú.

– Hányadik osztályba jársz?

– A harmadikba, de még csak másodikos lennék, mert a Talentumban sikerült a hetediket és a nyolcadikat egy évben elvégezni. Így 13 évesen kerültem a Bartókba. A közismereti tárgyakat most is magánúton tanulom.

– Így többet tud gyakorolni – magyarázza a papa. – Ha reggel fölkel, már kezdheti is a skálázást.

– Naponta mennyit gyakorolsz?

– Legalább hét órát, egyhuzamban két-három órát.

– Ehhez komoly állóképesség kell. Sportolsz valamit?

– Az még mindig gyenge oldalam. De már elhatároztam, hogy megtanulok úszni.

– Általános iskolában mi nem engedték – szólal meg az aggódó édesanya –, hogy ne essen baja, mert mi lesz, ha netán eltörne a keze.

– Nekünk vonósoknak különösen fontos a mozgás, a sport, hogy jó erőben legyen a kezünk – magyarázza az ifjú hegedűs.

– A most megjelent két lemezed egyikén még prímásként szerepelsz, a másikon pedig már klasszikusokat játszol. Az a címe, hogy Ilyen még nem volt, búcsú a cigányzenétől. Melyik az igazi éned?

- Több mint tíz évig játszottam cigányzenét, ezt már nem lehet elfelejteni. De amióta fölvettek a kobziba, mintha elvágták volna azt a fonalat. Ma már a komolyzene jobban érdekel.
 - A döntésed mögött van némi atyai ráhatás?
 - Sőt! Ő állított engem falhoz – vág közbe a papa. – Hiszen én indítottam el azon a pályán. Voltak szép sikerei, szerepelt vagy hússzor külföldi és hazai tévében, föllépett itthon és külföldön a Száztagú cigányzenekarral, de egyszercsak elém állt, hogy ő ezt nem csinálja tovább, hanem klasszikus zenét akar tanulni.
 - Arra nem gondoltál, hogy biztos egzisztenciát, megélhetést hagytál ott egy bizonytalanért?
 - Ebben van igazság, és valószínűleg kevesen döntöttek volna így. Kenyérgondom biztos, hogy nem lenne, de azon a pályán kisebb a lehetőség a fejlődésre, és hamar egy pénzkereső géppé váltam volna. Én inkább muzsikus szeretnék lenni.
 - Ez nagyon komolyan hangzik.
 - Hároméves korom óta – amikor a nagyapám Szolnokon elkezdett tanítani – benne vagyok a zenészetben. Más gyerekek legfeljebb egy-két órát, ha gyakoroltak, de én már akkor is többet akartam. Igazán mély zenei intelligenciát pedig csak a komolyzenei pályán sajátíthat el az ember.
 - A konziban nem vetik a szemedre a cigányzenei kiruccanásaidat?
 - Nem. Sok romagyerek járt már oda, akik néhány év után mégiscsak fölverték a mellényt.
 - Cigányzenész, prímás lett belőlük?
 - Pontosan.
 - Kik a példaképeid és kedvenc szerzőid?
 - David Ojsztrah, Jasha Heifetz, aztán Bach, Mozart, Beethoven, Csajkovszkij, a XX. századiak közül például Bartók.
 - A két műfaj más-más technikát igényel. Hogy állsz e téren?
 - Hál’ Istennek sikerült átállnom, és a klasszikus, szabályos játékmódot, kéztartást elsajátítanom. Nagyon sok múlik azon például, hogy miként indítok egy hangot, hogy vibrál, milyen a vonó sebessége. A régi ízekből egy picit még van a játékomban, de azt már csak én tudom, más nem veszi észre.
 - De ha kell, bármikor tudsz váltani.
 - Amit tíz évig csináltam, azt már nem soha nem felejttem el – mondja öntudatos mosollyal az egykori kisprímás.
- A CD-n többek között Reményi és Horváth Jenő nótacsokra és a Monti csárdás hallható, rajtuk kívül híres cigánymuzsikusok szerzeményeit is megszólaltatja, mint például Lakatos Sándor Desz-dur csárdását, Farkas József Mátrai verbunkját. A klasszikusok közül Paganini, Beethoven, Bach és Handel műveit játssza. Egykori zenésztársai – Lakatos Sándor, ifjabb Sántha Ferenc – bár mindketten Zeneakadémiát végeztek, egyikük sem adott ki klasszikus lemezt. Tehát ilyen még tényleg nem volt.
- Kép és szöveg: Zétényi Zoltán (1999. január 4.)